

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.009.01.2018

Pan Kordian Panek

Naczelnik Opolskiego Urzędu celno-Skarbowego

w Opolu

Opolski Urząd Celno-Skarbowy w Opolu

Ul. Wojciecha Drzymały 22

45-342 Opole

WYSTĄPIENIE

POKONTROLNE

P/18/012 – Nadzór nad rynkiem gier hazardowych

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Opolu

Ul. Krakowska 28, 45-075 Opole

T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44

lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana: Opolski urząd Celno-Skarbowy w Opolu, ul. Wojciecha Drzymały 22, 45-342 Opole

Kierownik jednostki kontrolowanej: Kordian Panek, Naczelnik Opolskiego Urzędu celno-Skarbowego w Opolu, powołany na stanowisko od 1 marca 2017 r.

(akta kontroli str. 5)

Zakres przedmiotowy kontroli:

1. Nadzór Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu nad przestrzeganiem prawa przez podmioty organizujące gry hazardowe.
2. Działania Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu na rzecz ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom i szkodliwym skutkom.

Okres objęty kontrolą: Kwiecień 2017 r. – 2018 rok (do zakończenia kontroli). Dla celów porównawczych pobrano dane statystyczne za 2016 r. i I kwartał 2017 r.

Podstawa prawna podjęcia kontroli: Art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę: Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu.

Kontrolerzy: 1. Remigiusz Rutkowski, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LOP/79/2018 z 30 sierpnia 2018 r.

2. Piotr Korczak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/92/2018 z 20 września 2018 r.

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.; dalej; ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu³ w zakresie realizacji zadań związanych zarówno z nadzorem nad przestrzeganiem prawa przez podmioty organizujące gry hazardowe, jak i działań na rzecz ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu.

Uzasadnienie oceny ogólnej: W okresie objętym kontrolą Urząd prawidłowo realizował zadania w zakresie nadzoru nad rynkiem gier hazardowych. Polegały one m.in. na identyfikacji łącznie 6 173 domen służących oferowaniu gier hazardowych niezgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych⁴, znowelizowanej z dniem 1 kwietnia 2017 r. przepisami ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw⁵, a także na poszukiwaniu dostawców usług płatniczych, oferujących – na stronach internetowych wykorzystujących takie domeny – możliwość dokonywania płatności. W jednostce kontrolowanej podejmowano także działania wobec podmiotów zobowiązanych do blokowania dostępu do stron internetowych wpisanych do prowadzonego przez Ministra Finansów Rejestru Domen Służących do Oferowania Gier Hazardowych niezgodnie z Ustawą o grach Hazardowych⁶. W tym zakresie m.in. monitorowano wykonywanie zarówno przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących usługi dostępu do sieci Internet, jak i przez dostawców usług płatniczych obowiązków wynikających z przepisów art. 15f ust. 5 pkt 1 i pkt 2 oraz art. 15g ustawy o grach hazardowych, a w przypadku ich niewykonywania- przekazywano zgromadzony materiał dowodowy do właściwej merytorycznie komórki organizacyjnej Ministerstwa Finansów, celem przeprowadzenia postępowania w sprawie nałożenia kar pieniężnych. W działaniach Urzędu związanych z prowadzeniem Rejestru Domen wykorzystywano m.in. informacje pozyskane od organizacji zrzeszających legalnie działające podmioty

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej; Urząd

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 165, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 88

⁶ Dalej; Rejestr Domen

branży hazardowej, a także podejmowano współpracę z innymi służbami państwowymi, zgodnie z posiadanymi przez nie kompetencjami.

Ponadto w Urzędzie prowadzone były postępowania karne skarbowe dotyczące reklamy hazardu w sieci Internet, kończone najczęściej ukaraniem winnego mandatem karnym za wykroczenie skarbowe lub skierowaniem wniosku do sądu o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności. W jednostce kontrolowanej przygotowywane były również analizy – sporządzane zarówno w odniesieniu do poziomu krajowego (tzw. analizy strategiczne), jak i do poziomu regionalnego (tzw. analizy taktyczne) – dotyczące zagrożeń występujących w obszarze gier hazardowych, przekazywane następnie do wykorzystania przez właściwe merytorycznie jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej. Naczelnik Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu⁷ występował do Ministerstwa Finansów z propozycjami działań legislacyjnych, a także wskazywał na ryzyka związane z działalnością hazardową w sieci Internet.

W ramach działań na rzecz ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom oraz szkodliwym skutkom hazardu Urząd współuczestniczył w działaniach informacyjno-edukacyjnych prowadzonych na terenie województwa opolskiego przez Izbę Administracji Skarbowej w Opolu. Ponadto funkcjonariusze Służby celno-skarbowej regularnie monitorowali miejsca, w których w okresie poprzedzającym okres objęty kontrolą prowadzone były punkty z nielegalnymi automatami do gier, a także przeprowadzali kontrole celno-skarbowe, częstokroć połączone z zatrzymaniem nielegalnych automatów do gier.

Ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości polegające na nieterminowym przekazywaniu informacji do właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów, nie miały wpływu na realizację zadań Urzędu w obszarze gier hazardowych.

⁷ Dalej; Naczelnik Urzędu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności.

1. Nadzór Opolskiego urzędu Celno-Skarbowego w Opolu nad przestrzeganiem prawa przez podmioty organizujące gry hazardowe.

1. W Urzędzie została wyodrębniona komórka organizacyjna⁹, której zadaniem było zwalczanie przestępczości w środowisku elektronicznym, w tym m.in. monitorowanie sieci Internet w zakresie naruszeń prawa w obszarze właściwości zadań realizowanych przez Krajową Administrację Skarbową oraz rozpoznawania, wykrywania i zwalczania przestępczości. Do zadań tej komórki organizacyjnej należało również gromadzenie, przetwarzanie, ocena i analiza informacji na poziomie ogólnokrajowym, w tym np. dotyczących rynku hazardowego.

(akta kontroli str. 8-133)

Funkcjonujący w ramach urzędu do 31 sierpnia 2018 r. Dział – Centrum Kompetencyjne E-Kontrola¹⁰ prowadził wyłącznie działania analityczne, w tym w szczególności związane z gromadzeniem informacji umożliwiającymi dokonywanie wpisów do Rejestru Domen. Rejestr ten został utworzony od 1 kwietnia 2017 r. na podstawie przepisu art. 15f ust. 1 ustawy o grach hazardowych, a wpisowi do niego podlegały nazwy domen internetowych wykorzystywanych do urządzania gier hazardowych bez koncesji, zezwolenia lub dokonania zgłoszenia wymaganego przez ww. ustawę, kierowane do usługobiorców na terytorium Polski.

W utworzonym od 1 września 2018 r. dziale – centrum Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej w Środowisku Elektronicznym Krajowej Administracji Skarbowej „Cybercentrum”¹¹ funkcjonował m.in. Referat Dochodzeniowo-Śledczy oraz Wieloosobowe Stanowisko Operacyjno-Rozpoznawcze. Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu ww. komórki organizacyjne Cybercentrum znajdowały się¹² w fazie organizacji i nie podjęły dotychczas żadnych czynności. Zgodnie z zatwierdzoną przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w kwietniu 2018 r.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo w formie opisowej.

⁹ Funkcjonująca od 1 marca 2017 r. do 31 sierpnia 2018 r. jako Dział – Centrum Kompetencyjne E-Kontrola, a od 1 września 2018 r. – jako dział – Centrum Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej w Środowisku Elektronicznym Krajowej Administracji Skarbowej „Cybercentrum”

¹⁰ Dalej; CKEK

¹¹ Dalej; Cybercentrum

¹² Wg stanu na dzień zakończenia czynności kontrolnych, tj. 20 listopada 2018 r.

koncepcją funkcjonowania Cybercentrum, powinno ono osiągnąć pełną zdolność do realizacji zadań wraz z docelowym stanem osobowym nie później niż w grudniu 2019 r.

Harmonogram wdrożenia Cybercentrum realizowany jest bez opóźnień zagrażających realizacji celów do których zostało powołane.

(akta kontroli str. 461, 735-744, 973-984, 1091-1125)

W okresie objętym kontrolą obszar gier hazardowych, w tym w szczególności zadania związane z koniecznością bieżącej identyfikacji domen podlegających wpisowi do rejestru Domen, zdominowały działalność, zarówno CKEK (początkowo) jak i Cybercentrum (w późniejszym okresie). Inne zadania, w tym związane z podatkiem od towarów i usług bądź podatkiem akcyzowym, stanowiły niewielką część działań ww. komórek organizacyjnych, a w niektórych okresach w ogóle nie były one podejmowane. Koncentracja działalności zarówno CKEK, jak i Cybercentrum na gromadzeniu materiałów dowodowych związanych z funkcjonowaniem prowadzonego w Ministerstwie Finansów Rejestru Domen wynikała z wytycznych w tym zakresie otrzymywanych przez Urząd z właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych ww. Ministerstwa¹³.

(akta kontroli str. 156-157, 166-167, 170-174, 405-406, 306-910, 1069-1071)

W kontrolowanym okresie Ministerstwo Finansów nie zlecało przeprowadzenia analiz dotyczących obszaru gier hazardowych i takie analizy na poziomie ogólnokrajowym nie były przez jednostkę kontrolowaną przygotowywane. Natomiast z własnej inicjatywy, opierając się na danych zgromadzonych w systemach informatycznych Krajowej Administracji Skarbowej, w Urzędzie przygotowano m.in. analizę przychodów legalnie działających w Polsce bukmacherów a także analizę dotyczącą wybranych unijnych instytucji płatniczych oraz unijnych instytucji pieniądza elektronicznego celem ewentualnego podjęcia działań przez Komisję Nadzoru Finansowego. Ponadto przed 1 kwietnia 2017 r. w Urzędzie analizowano m.in. udział podmiotów z terytorium Polski w nielegalnej działalności w zakresie urządzania

¹³ Np. pisma departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych znak DKA/CP7.6843.3.2017.z 10 kwietnia 2017 r. ; znak DKA7.6843.3.2017.z 25 i 28 kwietnia 2017 r.; znak DKA7.6843.13.2017.z 2 czerwca 2017 r. i z 12 lipca 2017 r.; znak DKA7.6843.2.2017.z 28 czerwca 2017 r.; znakDKA7.6843,4,2018 r. z 12 lutego 2018 r.

i reklamy gier hazardowych w Internecie a także rynek zakładów wzajemnych, przyjmowanych nielegalnie w sieci Internet.

(akta kontroli str. 276-404, 441-442, 446-447, 1183-1230)

Naczelnik Urzędu w prowadzonej z Ministerstwem Finansów korespondencji dotyczącej działań jednostki kontrolowanej w zakresie gier hazardowych wskazywał na ryzyka występujące w obszarze gier hazardowych¹⁴, w tym na: a/ trudności techniczne związane z ilością podmiotów oferujących usługi telekomunikacyjne i brakiem dostępu Urzędu do jednolitej i scentralizowanej bazy danych zawierających adresy IP przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących usługi dostępu do sieci Internet; b/ możliwość uczestnictwa w grach hazardowych oferowanych poprzez domeny internetowe znajdujące się poza terytorium Polski; c/ działalność tzw. witryn pośredniczących w zakupie dowodów udziału w loterii¹⁵; d/ działalność tzw. Betting brokerów¹⁶.

W reakcji na ww. ryzyka Ministerstwo Finansów przekazywało do jednostki kontrolowanej wytyczne do bieżącej pracy Urzędu¹⁷.

(akta kontroli str. 147-153, 188-189, 207-222, 225-228)

Istotnym ryzykiem zidentyfikowanym przez naczelnika urzędu, o którym poinformowano Departament Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów¹⁸, było tworzenie przez operatorów domen już wpisanych do Rejestru Domen tzw. subdomen¹⁹, co wiązało się z koniecznością każdorazowego oddzielnego wpisu takiej subdomeny do ww. rejestru. W ocenie Naczelnika Urzędu w przypadku „klonów” domen pożądanym byłoby utworzenie odrębnej, radykalnie uproszczonej i przyspieszonej ścieżki. Opierałaby się ona na przyjęciu, że choć

¹⁴ Pisma do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych znak 388000-CKEK.4021.33.2017.W05 z 16 maja 2017 r. oraz znak 388000-CKEK.4021.115.2017.W05.W11 z 11 grudnia 2017 r.

¹⁵ W serwisach tego typu klient za pośrednictwem serwisu typuje wynik konkretnej gry liczbowej, a serwis w jego imieniu nabywa u niepowiązanego z nim organizatora zgodny z tym typowaniem dowód udziału w grze

¹⁶ Tj. pośredników pomiędzy graczem a bukmacherami. Gracz z poziomu jednego konta może odgadywać wyniki wybranych zdarzeń a „belbroker” dokonuje wyboru najkorzystniejszej dla gracza oferty bukmacherskiej.

¹⁷ Pisma departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych; znak DKA7.8843.13.2017 z 2 czerwca 2017 r., znak DKA7.6843.2.2017 z 28 czerwca 2017 r., znak DKA7.6843.13.2017 z 21 lipca 2017 r., pismo Departamentu Podatków Sektorowych Lokalnych oraz Podatku od Gier znak PS3.6891.6.2017 z 3 sierpnia 2017 r., znak PS3.6844.175.2017 z 14 grudnia 2017 r. Omówienie wytycznych Ministerstwa Finansów zostało przedstawione w części III.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego

¹⁸ Pismem znak 388000-CKEK4021.33.2017.W05 z 16 maja 2017 r.

¹⁹ Lub domen „klonów”

sprawa formalnie dotyczy nowej domeny, to jednak okoliczności urządzania gier hazardowych są tożsame z wcześniejszą sprawą, którą już zakończono poprzez dodanie wpisu do Rejestru Domen – w wobec tego powtórne postępowanie dowodowe nie jest konieczne, ale też nie znajduje uzasadnienia²⁰.

Cybercentrum, w celu blokowania „klonów” stron już ujętych w Rejestrze Domen na bieżąco prowadziło analizę²¹ tych serwisów i ich nowopowstałych kopii celem zgromadzenia materiału dowodowego umożliwiającego ich wpis do ww. rejestru. W ocenie Naczelnika Urzędu zjawisko to generuje (...) szczególnie wysokie ryzyko nieosiągnięcia celów, którym służy Rejestr (...). Po wpisaniu ujawnionego w wyniku działalności analitycznej CKEK lub Cybercentrum „klonu” strony do Rejestru Domen bardzo szybko następowało przeniesienie zawartości takiego serwisu internetowego do nowej lokalizacji, której ograniczenia wynikające z wpisu do ww. rejestru nie dotyczyły tak długo, aż ta nowa domena nie została ujęta w rejestrze Domen, co nieraz trwało kilka miesięcy.

(akta kontroli str. 147-153, 237-241, 456-459, 1091-1096)

W związku z przyjętym w projekcie Procedury dokonywania wpisu do Rejestru Domen Służących do Oferowania Gier Hazardowych Niezgodnie z Ustawą o Grach Hazardowych²² karnoprosesowym trybem gromadzenia materiałów dowodowych Naczelnik Urzędu przekazał do departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów²³ wątpliwości związane ze stosowaniem postanowień tej procedury wobec przedsiębiorców zagranicznych, oferujących osobom znajdującym się na terytorium Polski możliwość udziału w grach hazardowych oferowanych w sieci Internet. Ministerstwo Sprawiedliwości potwierdziło²⁴ brak możliwości zastosowania sankcji karnych skarbowych wobec takich podmiotów- stanowisko to zostało przez Departament Nadzoru nad Kontrolami Ministerstwa Finansów uwzględnione w przygotowanym we wrześniu 2018 r. projekcie Procedury dokonywania wpisu do Rejestru Domen Służących do Oferowania Gier Hazardowych Niezgodnie z Ustawą o Grach hazardowych w zakresie domen wykorzystywanych

²⁰ Pismo do Departamentu Nadzoru nad Kontrolami znak 388000-CKEK.021.3.2018.W05 z 19 września 2018 r.

²¹ Monitorowanie ułatwione było z uwagi na to, że proceder tworzenia „klonów” domen dotyczył stałej liczby serwisów internetowych.

²² Dalej; Procedura wpisu do Rejestru Domen

²³ Pismem znak 388000-CKEK.021.1.2017.W05 z 17 marca 2017 r.

²⁴ W piśmie znak DL-III-070-72/17 z 29 stycznia 2018 r.

przez podmioty zagraniczne do nielegalnego urządzania gier hazardowych w sieci Internet.

(akta kontroli str. 147-153, 156-165, 529-530, 730-734)

2. W kontrolowanym okresie w Urzędzie prowadzono monitoring sieci Internet, w tym w szczególności identyfikowano domeny , za pośrednictwem których prowadzono nielegalną działalność dotyczącą gier hazardowych.

(akta kontroli str. 8-133, 463-468)

Działania jednostki kontrolowanej w zakresie monitorowania i zabezpieczania materiału dowodowego dotyczącego naruszania ustawy o grach hazardowych zostały określone w Procedurze dokonywania wpisu do Rejestru Domen oraz w dokumencie pn. Gromadzenie i zabezpieczenie elektronicznych materiałów oraz dowodów w zakresie naruszenia przepisów ustawy o grach hazardowych z kwietnia 2016 r. oraz z kwietnia 2017 r. Zgodnie z postanowieniami ww. dokumentów naczelnik Urzędu został wyznaczony do wykonywania następujących czynności poprzedzających wpis do rejestru Domen: a/ monitorowania sieci Internet w zakresie identyfikacji stron internetowych wykorzystywanych do urządzania gier hazardowych bez koncesji, zezwolenia lub dokonania zgłoszenia wymaganego ustawą, kierowanych do usługobiorców na terytorium kraju; b/ zabezpieczania elektronicznych materiałów lub dowodów naruszenia przepisów ustawy o grach hazardowych; c/ sporządzania notatek w zakresie zidentyfikowanych stron internetowych i przekazywanie ich wraz z zabezpieczonymi materiałami do właściwej komórki organizacyjnej Ministerstwa Finansów.

(akta kontroli str. 464-516, 711-729)

Do 2 października 2018 r. zidentyfikowano i przekazano (początkowo do departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych, a następnie do Departamentu Nadzoru nad Kontrolami Ministerstwa Finansów) informacje o 6 173 zidentyfikowanych domenach celem dokonania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 15f ust. 1 ustawy o grach hazardowych²⁵. Przekazywane w formie notatek informacje w pierwszej kolejności dotyczyły stron, które przed 1 kwietnia 2017 r. tj. przed wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz

²⁵ Wg stanu na 1 października 2018 r. spośród 6 173 przekazanych do Rejestru Domen informacji, w rejestrze tym ujęto 3 545 wpisów

niektórych innych ustaw, zostały zidentyfikowane w Urzędzie jako potencjalnie podlegające Procedurze wpisu do rejestru Domen oraz stron, których dotyczyły informacje zewnętrzne napływające do Urzędu zarówno od podmiotów zewnętrznych, jak i z komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów. Priorytetem w działaniach urzędu objęto serwisy polskojęzyczne i poza nielicznymi wyjątkami wszystkie polskojęzyczne strony zostały wpisane do Rejestru Domen.

(akta kontroli str. 463-468, 738-740, 749-753)

Prowadzony w Urzędzie monitoring sieci Internet w dużej mierze sprowadzał się do weryfikacji domen zgłoszonych jako potencjalnie podlegające wpisowi do rejestru Domen. Ponadto, jako narzędzie wspomagające proces wyszukiwania i weryfikacji stron internetowych, wykorzystywano przygotowany w tym celu w Urzędzie skrypt, przy czym z narzędzia tego nie korzystano w sposób cykliczny, tj. w ustalonych odstępach czasu.

(akta kontroli str. 138-146, 154-185, 737-744)

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie zidentyfikowano 54 serwery (wstępnie przyporządkowane jako należące do 34 podmiotów), w stosunku do których istniało podejrzenie zaniechania podjęcia działań związanych z uniemożliwieniem dostępu do stron internetowych wykorzystujących nazwy domen wpisanych do Rejestru Domen. Ponadto w ww. okresie ustalono, że sześciu dostawców usług płatniczych udostępniało swoje usługi na łącznie 216 stronach internetowych wykorzystujących nazwy domen internetowych wpisanych do ww. rejestru.

(akta kontroli str. 463-468, 735-736, 738-744)

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że do 31 sierpnia 2018 r., tj. do momentu utworzenia w strukturze jednostki kontrolowanej Cybercentrum, możliwości i uprawnienia jakimi dysponowało CKEK pozwalały jedynie na pozyskiwanie danych z tzw. otwartych źródeł – tym samym nie można było w sposób jednoznaczny i wiążący stwierdzić czy przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi dostępu do sieci Internet albo dostawca usług płatniczych realizują obowiązki wynikające z art. 15f ust. 5 pkt 1 i pkt 2 oraz z art. 15g ustawy o grach hazardowych. W związku z powyższym CKEK/Cybercentrum dokonywało oceny prawdopodobieństwa niewykonania ww. obowiązków przez takie podmioty i przekazywało stosowną informację w tym

zakresie do właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów. Do weryfikacji realizacji przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych spoczywających na nich obowiązków związanych z funkcjonowaniem Rejestru Domen wykorzystywano opracowane w Urzędzie oprogramowanie, którego wyniki były następnie weryfikowane w CKEK/Cybercentrum. Zgodnie z przyjętą w Urzędzie procedurą²⁶ weryfikacja należności obowiązków, o których mowa w art. 15f ust. 5 pkt 1 i pkt 2 ustawy o grach hazardowych rozpoczynała się 48 h po i umieszczeniu danej domeny w Rejestrze Domen i w przypadku stwierdzenia niewykonania ww. obowiązku kończyła się przekazaniem notatki wraz z płytą CD zawierającą udokumentowanie tego faktu do departamentu Podatków Sektorowych, Lokalnych i Podatku od Gier Ministerstwa Finansów.

Weryfikacja spełnienia przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązków, o których mówi art. 15f ust. 5 pkt 1 i pkt 2 ustawy o grach hazardowych z uwagi na ograniczenia techniczne realizowana była w sposób zautomatyzowany wyłącznie w zakresie podmiotów o znanych Urzędowi adresach DNS. W pozostałych przypadkach procedura weryfikacji realizacji ww. obowiązków prowadzona jest w sposób manualny i z uwagi na liczbę domen podlegających sprawdzeniu przeprowadzono ją zbiorczo raz na kwartał lub na odrębne zlecenie Ministerstwa Finansów.

(akta kontroli str. 177-185, 191-193, 200-206, 237-241, 244-274, 405-406, 531-543,
735-744, 1126-1130)

Wyniki monitorowania zasobów sieci Internet pod kątem domen oferujących gry hazardowe niezgodnie z przepisami ustawy o grach hazardowych, dokumentowane były zgodnie z przyjętą w urzędzie procedurą, z uwzględnieniem zmian dotyczących wyłączenia trybu zabezpieczenia materiału dowodowego na podstawie art. 308 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego²⁷ w stosunku do podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych, a mających siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W stosunku do tych podmiotów, stosownie do stanowiska Departamentu Zwalczenia przestępczości ekonomicznej

²⁶ Polecenie nr 2 Naczelnika Urzędu z dnia 29 sierpnia 2017 r. wprowadzające procedurę postępowania przy weryfikacji realizacji obowiązków wynikających z art. 15f ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy (...) o grach hazardowych (...) jak również dyspozycji zawartych w punkcie 6 Procedury dokonywania wpisu do Rejestru Domen Służących do Oferowania Gier Hazardowych Niezgodnie z ustawą o Grach Hazardowych zatwierdzonej przez Szefa KAS.

²⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1987

Ministerstwa Finansów²⁸, na okoliczność zabezpieczenia materiału dowodowego sporządzano notatkę służbową (a nie protokół) a ponadto nie sporządzano metryk nośników elektronicznych, wymaganych dla celów postępowania karnego skarbowego.

(akta kontroli str. 412-422, 463-468)

Prowadząc działalność analityczną związaną z realizacją przez dostawców usług płatniczych obowiązków wynikających z przepisów ustawy o grach hazardowych Naczelnik Urzędu sformułował²⁹ propozycję zmian legislacyjnych, w tym zmiany brzmienia art. 15g ww. ustawy w taki sposób, aby podmioty takie miały obowiązek zaprzestania świadczenia usług płatności dla zidentyfikowanego podmiotu również w sytuacji pojawienia się „klonu” strony wcześniej wpisanej do Rejestru Domen. Ponadto naczelnik urzędu aktywnie występował do właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów zgłaszając problemy natury prawnej wraz z propozycjami ich interpretacji oraz uczestniczył w konsultacjach dotyczących stosowania procedury wpisu do Rejestru Domen³⁰.

(akta kontroli str. 147-153, 177-185, 194, 407-408, 456-459, 677-681, 1126)

Zgodnie z postanowieniami rozdziału 6 Procedury wpisu do Rejestru Domen do obowiązków naczelnika Urzędu należało m.in. przekazywanie Dyrektorowi Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów informacji o ilości przypadków: a/ niewykonania przez operatora telekomunikacyjnego obowiązków, o których mowa w art. 15f ust.5 ustawy o grach hazardowych, b/ niewykonania przez dostawcę usług płatniczych obowiązków, o których mowa w art. 15g ww. ustawy. Informacje w ww. zakresie należało przekazywać w zestawieniach kwartalnych do 10 dnia miesiąca następującego po okresie sprawozdawczym.

Do właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów³¹ przekazano informacje za III i IV kwartał 2017 r. oraz za I, II i III kwartał 2018 r., przy czym część

²⁸ Pismo znak DZP11.K723.49.2017 z 14 lutego 2018 r.

²⁹ W piśmie do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych znak 388000-CKEK.4021.115.2017.W05.W11 z 11 grudnia 2017 r.

³⁰ Pismo 388000-CKEK.021.1.2017.W05 z 17 marca 2017 r., pismo 388000-CKEK.021.3.2018.W05 z 11 września 2018 r.

³¹ Tj. do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych, a w późniejszym okresie - do Departamentu Nadzoru nad Kontrolami

z nich została przekazana po terminie wynikającym z ww. Procedury wpisu do Rejestru Domen, co szczegółowo opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 158-165, 10184-1085, 1089-1090)

3. W okresie od kwietnia 2017 r. do sierpnia 2018 r. działania podejmowane przez Urząd w przestrzeni elektronicznej miały charakter wyłącznie analityczny, a tym samym nie prowadzono kontroli dotyczących organizowania, oferowania, reklamy i promocji gier hazardowych w sieci Internet.

(akta kontroli str. 460-461 1063-1065)

W okresie objętym kontrolą wszczęto łącznie 193 postępowania karne skarbowe w obszarze reklamy hazardu w sieci Internet z których zakończono 102 (w tym 10 – nałożeniem mandatów karnych za wykroczenia skarbowe na łączną kwotę 4 100 zł, 76- wnioskiem o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności wraz z uiszczeniem kwot odpowiadających co najmniej najniższej karze grzywny za dany czyn zabroniony w łącznej wysokości 103 740 zł, a 16 – umorzeniem postępowania).

(akta kontroli str. 460-462, 1062-1065)

Działania urzędu w stosunku do osób uczestniczących w nielegalnych grach hazardowych prowadzono wyłącznie w zakresie identyfikacji uczestników naziemnych turniejów pokerowych³². Były one prowadzone w celu weryfikacji istnienia obowiązku podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych w związku z wygranymi pieniędzmi w takich turniejach. W latach 2017-2018 w wyniku podjętych czynności analitycznych ustalono dane pięciu graczy, a zgromadzony materiał przekazano do właściwych dla tych osób urzędów skarbowych³³.

(akta kontroli str. 735-744, 747-748)

Urząd w ramach prowadzonych postępowań przygotowawczych i śledztw współpracował m.in. z Komendą Wojewódzką Policji w Opolu oraz z Delegaturą Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Opolu, a także z właściwymi prokuraturami. Ponadto w ramach działań związanych ze zwalczaniem hazardu

³² Które to działania zostały zapoczątkowane pismem departamentu Kontroli celnej, Podatkowej i Kontroli Gier Ministerstwa finansów znak CP7.6844.39.2015 z 28 października 2015 r.

³³ Do dnia zakończenia kontroli dwie sprawy przekazane w 2018 r. nadal są w toku a trzy sprawy z 2017 r. nie przyniosły dotychczas efektów finansowych.

jednostka kontrolowana współpracowała ze Strażą Graniczną, Inspekcją sanitarną, Inspekcją Nadzoru Budowlanego i Inspekcją Transportu Drogowego, które to służby przekazywały do Urzędu informację o zidentyfikowanych miejscach urządzania nielegalnych gier na automatach.

(akta kontroli str. 223-224, 735-744)

4. Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że nie prowadzono analiz rozmiarów nielegalnego hazardu w sieci Internet dotyczącego wyłącznie Polski, z uwagi na globalny charakter tego rynku. Ze sporządzonej w Urzędzie w lutym 2018 r. analizy przychodów legalnie działających bukmacherów³⁴ wynikało natomiast, że straty budżetu państwa z tytułu podatku od gier w 2017 r. zmniejszyły się o około 40% w porównaniu do analiz prowadzonych przed 1 kwietnia 2017 r. tj, przed dniem wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw.

(akta kontroli str. 300-404, 1126-1130)

Stwierdzone nieprawidłowości: W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie dochowano należytej staranności w działaniach polegających na przekazywaniu do właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów³⁵ informacji dotyczących ilości przypadków: a/ niewykonania przez operatora telekomunikacyjnego obowiązków, o których mowa w art. 15f ust. 5 ustawy o grach hazardowych, b/ niewykonania przez dostawcę usług płatniczych obowiązków, o których mowa w art. 15g ust.2 ww. ustawy.

Zgodnie z rozdziałem 6 pkt 4 Procedury wpisu do rejestru Domen naczelnik urzędu był odpowiedzialny m.in. za przekazywanie ww. informacji za okresy kwartalne do 10 dnia miesiąca następującego po okresie sprawozdawczym. W toku czynności kontrolnych ustalono jednak, że:

a/ informację za III kwartał 2017 r. sporządzoną 10 października 2017 r. (tj. z zachowaniem terminu) przekazano w dniu następnym (tj. z jednodniowym opóźnieniem);

³⁴ Pismo 388000-CKEK.4021.8.2018.2.W11 z 2 lutego 2018 r

³⁵ Tj. początkowo do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych, a następnie- do departamentu Nadzoru nad Kontrolami

b/ informację za I kwartał 2018 r., sporządzono i przekazano 12 kwietnia 2018 r. (tj. z dwudniowym opóźnieniem);

c/ informację za II kwartał 2018 r. sporządzono 13 lipca 2018 r. (tj. z trzydniowym opóźnieniem) i przekazano 16 lipca 2018 r. (tj. z sześciodniowym opóźnieniem);

d/ informację za III kwartał 2018 r. sporządzoną 10 października 2018 r. (tj. z zachowaniem terminu) przekazano 11 października 2018 r. (tj. z jednodniowym opóźnieniem).

(akta kontroli str. 158-165, 851-861, 866-874)

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że kilkudniowe opóźnienia w przekazywaniu informacji, o których mowa w rozdziale 6 pkt 4 Procedury wpisu do Rejestru Domen wynikały z zaangażowania pracowników i funkcjonariuszy CKEK/Cybercentrum w prace analityczne (dotyczące również innych obszarów ryzyka niż gry hazardowe), szkoleniowe (w tym szkolenia zewnętrzne oraz wewnętrzne, mające na celu przygotowanie merytoryczne nowych pracowników), a nie bez znaczenia na terminowość wykonywanych zadań miały również zmiany organizacyjne. Ponadto Naczelnik zwrócił uwagę, że do chwili powołania Cybercentrum w CKEK nie posiadał odrębnych stanowisk kancelaryjnych, a po wejściu w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o krajowej Administracji Skarbowej³⁶ z dawnego Wydziału Grupa Zadaniowa ds. e-kontroli Izby celnej w Opolu odeszło do służby w Policji dwóch funkcjonariuszy, a ponadto dwie funkcjonariuszki przebywały na urloпах związanych z macierzyństwem.

Na te same okoliczności zwrócił również uwagę Kierownik Cybercentrum, poprzednio koordynujący pracą CKEK, a następnie pełniący służbę jako Kierownik CKEK.

(akta kontroli str. 5, 658-671, 1069-1074, 1079-1082)

OCENA CZĄSTKOWA: Najwyższa izba Kontroli ocenia pozytywnie działania opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem prawa przez podmioty organizujące gry hazardowe.

Formułując powyższą ocenę uwzględniono zarówno podejmowane w sposób stały działania mające na celu identyfikowanie domen podlegających wpisowi do rejestru

³⁶ Dz. U z 2018 r. poz. 508, ze zm.

Domen, jak i prowadzenie w Urzędzie działalności analitycznej mającej na celu rozpoznawanie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń skarbowych, związanych z naruszeniami przepisów o grach hazardowych (w tym popełnionych w sieci Internet), a także zidentyfikowanie ryzyk dotyczących negatywnych zjawisk w tym obszarze. Ponadto pozytywnie oceniono formułowanie na podstawie wyników bieżącej działalności Urzędu propozycji zmian legislacyjnych mających na celu przeciwdziałanie zarówno zidentyfikowanym już wcześniej zagrożeniom, jak i nowym – mających miejsce począwszy od 1 kwietnia 2017 r. – problemom związanym z urządzaniem nielegalnych gier hazardowych w sieci Internet.

OBSZAR 2. Działania Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu na rzecz ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu.

Opis stanu faktycznego:

1. Wśród zadań Urzędu, określonych w regulaminach organizacyjnych³⁷, nie wyodrębniono wprost zadań związanych z ochroną graczy czy zapobieganiem uzależnieniom od hazardu oraz szkodliwym jego skutkom, ograniczając się do wskazania zadań dotyczących: a/ rozpoznawania, wykrywania i zwalczania przestępstw określonych w art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny³⁸ w zakresie niestosowania się do orzeczonego przez sąd zakazu wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych³⁹; b/ rozpoznawania, wykrywania i zwalczania przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych określonych w art. 110a ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy⁴⁰ popełnionych za pośrednictwem sieci Internet, a także zapobiegania tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ścigania ich sprawców⁴¹, c/ kontroli celno-skarbowej przestrzegania przepisów regulujących urządzenie i prowadzenie gier hazardowych,

³⁷ Nadanych; a/ zarządzeniem nr 4/2017 Dyrektora izby Administracji skarbowej w Opolu z dnia 3 marca 2017 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Opolskiemu urzędowi celno-Skarbowemu w Opolu(ze zm), obowiązującym od 1 1 marca do 31 sierpnia 2018r.; b/ zarządzeniem nr 61/2018 Dyrektora Izby Administracji skarbowej w Opolu z dnia 31 sierpnia 2018 r w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Opolskiemu Urzędowi Celno-Skarbowemu w Opolu, obowiązującym od 1 września 2018 r.

³⁸ Dz.U. z 2018 r. poz. 1600

³⁹ Zadania w tym zakresie powierzono m.in. a/ Pierwszemu i Drugiemu Działowi Dochodzeniowo-Śledczemu, b/ Pierwszemu i Drugiemu Działowi Realizacji (od 1 marca 2017 r. do 24 maja 2017 r), Działowi realizacji i Służby Dyżurnej (od 25 maja 2017 r), Referatowi Dochodzeniowo-Śledczemu funkcjonującemu w strukturze Działu-Centrum Zwalczania przestępczości Ekonomicznej w Środowisku Elektronicznym Krajowej Administracji Skarbowej (Cybercentrum) – od 1 września 2018 r.

⁴⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 1958.

⁴¹ Zadania w tym zakresie powierzono Drugiemu Działowi Dochodzeniowo-Śledczemu (od 1 marca 2017 r.) oraz referatowi Dochodzeniowo-Śledczemu Cybercentrum(od 1 września 2018 r.)

o których mowa w ustawie o grach hazardowych, a także zgodności tej działalności ze zgłoszeniem, udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem⁴², d/ prowadzenia postępowań w zakresie wymierzania kar pieniężnych, o których mowa w ustawie o grach hazardowych, za wyjątkiem określonych w art. 89 ust. 1 pkt 5 i pkt 7 tej ustawy⁴³.

Naczelnik Urzędu, odnosząc się do kwestii podziału tożsamyh zadań pomiędzy poszczególne komórki organizacyjne urzędu w aspekcie standardu kontroli zarządczej nr 3 Struktura organizacyjna⁴⁴, o którym mowa w załączniku do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁴⁵, wyjaśnił, że: a/ w przypadku spraw dotyczących rozpoznawania, wykrywania i zwalczania przestępstw określonych w art. 244 ustawy Kodeks karny w zakresie niestosowania się do orzeczonego przez sąd zakazu wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych byłyby one prowadzone przez tą komórkę organizacyjną urzędu, która dokonałaby ujawnienia takiego czynu; b/ w przypadku spraw związanych z postępowaniami dotyczącymi kar pieniężnych co do zasady właściwy był Referat Postępowania Podatkowego, przy czym przekazywanie spraw z tego zakresu innym komórkom organizacyjnym Urzędu następowało w celu zapewnienia terminowego prowadzenia postępowań w tym zakresie po konsultacjach kierownika ww. referatu z Zastępcą naczelnika Urzędu kierującym pionem kontroli celno-skarbowej i postępowania podatkowego; c/ kolejno wpływające do Urzędu sprawy o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe, wskazane w art. 110a ustawy Kodeks karny skarbowy dzielone były przez Zastępcę Naczelnika urzędu kierującego pionem zwalczania przestępczości ekonomicznej do prowadzenia pomiędzy Pierwszy a Drugi Dział Dochodzeniowo-Śledczy⁴⁶, przy czym zdecydowaną większość spraw prowadziła druga z tych komórek organizacyjnych jako specjalizująca się w tym obszarze. W ocenie Naczelnika Urzędu mając na uwadze

⁴² Zadanie w tym zakresie powierzono m.in. Działowi Kontroli Celno-Skarbowej Rynku umiejscowionemu w strukturze delegatury Urzędu.

⁴³ Zadania w tym zakresie powierzono m.in. Referatowi Postępowania Podatkowego (od 2017 r.) oraz Pierwszemu, Drugiemu i Trzeciemu działowi Kontroli celno-Skarbowej i Postępowania Podatkowego (od 1 września 2018 r.)

⁴⁴ Zgodnie z którym struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań a zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny.

⁴⁵ Dz. Urz. Min. Finansów Nr 15 poz. 84

⁴⁶ W zależności od obciążenia pracą obu tych komórek organizacyjnych.

ww. podział zadań nie wystąpiły przypadki, które świadczyłyby o nieprzestrzeganiu ww. standardu kontroli zarządczej.

(akta kontroli str. 8-133, 956-967)

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu, działalność funkcjonującego w urzędzie Centrum Kompetencyjnego E-Kontrola (a od 1 września 2018 r.- Cybercentrum) ukierunkowana zarówno na identyfikowanie przejawów dotyczących zarówno urządzania nielegalnych gier hazardowych w sieci Internet, jak i ich nielegalnej reklamy, połączona z reakcją na te zjawiska(obejmującą m.in. zasilanie rejestru Domen, a w zakresie nielegalnej reklamy – również inicjowanie w trybie określonym w art. 308 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego⁴⁷ w związku z art. 113 &1 ustawy Kodeks karny skarbowy postępowań karnych skarbowych oraz uniemożliwienie dostępu do nielegalnych treści na podstawie art. 14 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną⁴⁸) wyczerpywała znamiona działań zmierzających do identyfikacji zagrożeń dla uczestników (w tym również niepełnoletnich) nielegalnych gier hazardowych oraz ryzyk dotyczących ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu. Ponadto Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że jednostka kontrolowana nie otrzymała ani z Ministerstwa Finansów ani też z Izby Administracji Skarbowej w Opolu wytycznych dotyczących prowadzenia ww. działań.

(akta kontroli str. 8-133, 692-698, 971-984)

Współpraca z organizacjami zrzeszającymi legalnie działające podmioty branży hazardowej, mająca na celu m.in. za pobieganie udziałowi w nielegalnych grach hazardowych (w tym urządzanych w sieci Internet) nie była inicjowana przez jednostkę kontrolowaną. Urząd reagował natomiast na informacje takich podmiotów przekazywane za pośrednictwem właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów, wskazując np. w odpowiedzi na przekazane przez Departament Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów pismo Stowarzyszenia na rzecz Likwidacji Szarej Strefy Zakładów wzajemnych w Polsce „GRAJ LEGALNIE” z 24 października 2017 r. na ewentualne problemy związane z działalnością tzw. Betting brokerów, tj. podmiotów pośredniczących w zawieraniu

⁴⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1987

⁴⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 1219, ze zm.

zakładów wzajemnych pomiędzy graczami a podmiotami zarządzającymi takie gry hazardowe (w tym również niezgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów ustawy o grach hazardowych), a także potencjalną nieefektywność rozwiązań związanych ze stosowaniem Procedury wpisu do Rejestru Domen w odniesieniu do tzw. stron „klonów”, tj. stron, na których dany serwis hazardowy (wpisany do ww. Rejestru) ma swoje rozliczne i wciąż zmieniające swoją lokalizację kopie⁴⁹.

W odpowiedzi na uwagi Urzędu związane z funkcjonowaniem tzw. betting brokerów oraz witryn pośredniczących Departament Podatków Sektorowych, Lokalnych oraz Podatku od Gier Ministerstwa Finansów⁵⁰ wskazał, że domeny wykorzystywane przez takich pośredników wypełniają przesłanki wskazane w art. 15f ust. 4 ustawy o grach hazardowych, a tym samym powinny podlegać wpisowi do Rejestru Domen. Natomiast Departament Zwalczenia Przestępczości Ekonomicznej Ministerstwa Finansów⁵¹ wskazał, że działalność ww. podmiotów może wyczerpywać znamiona odpowiedzialności karnej skarbowej za współsprawstwo lub za pomocnictwo, o ile podmiot prowadzący taką działalność ma swoją siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej⁵². Odnosząc się natomiast do funkcjonowania w sieci Internet tzw. stron „klonów” Departament Podatków Sektorowych, Lokalnych i Podatku od Gier Ministerstwa Finansów⁵³ wskazał, że podziela w tym zakresie stanowisko Urzędu, dotyczące możliwości odstąpienia od karnoprosesowego trybu zabezpieczania materiału dowodowego oraz ograniczania jego zakresu.

Departament Kontroli i Analiz Ekonomicznych Ministerstwa Finansów⁵⁴ wskazał natomiast, że podstawą dokonania wpisu do ww. Rejestru Domen są wyłącznie stwierdzone przypadki zidentyfikowania urządzania gier hazardowych, poparte prawidłowo i wyczerpująco zgromadzonym materiałem oraz odpowiednio zabezpieczonymi dowodami zwłaszcza w aspekcie możliwego sprzeciwu od dokonania wpisu do rejestru Domen (którego rozpatrzenie podlega kontroli sądowej),

⁴⁹ Pismo znak 388000=CKEK.4021.115.2017.W05.W11 z 11 grudnia 2017 r.

⁵⁰ W piśmie z dnia 18 stycznia 2018 r. (bez numeru), skierowanym do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych.

⁵¹ W piśmie z 213 stycznia 2018 r. (bez numeru) skierowanym do departamentu Kontroli i Analiz ekonomicznych.

⁵² Stanowisko takie zostało potwierdzone w odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości udzielonej pismem znak DL-III-070-72/17 z 29 stycznia 2018 r. na pytanie Zastępcy Szefa Krajowej Administracji Skarbowej przekazane pismem znak CP10.0723.28.2017.z 30 sierpnia 2017 r.

⁵³ W piśmie z 18 stycznia 2018 r. (bez numeru), skierowanym do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych

⁵⁴ W piśmie znak DKA7.8843.13,2017 z 15 marca 2018 r.

a tym samym brak jest możliwości odstąpienia od przestrzegania postanowień wynikających z procedury wpisu do rejestru Domen.

(akta kontroli str. 405-424, 674-676, 692-698)

Zgodnie z informacjami uzyskanymi na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit f ustawy o NIK od Izby Administracji Skarbowej w Opolu, pomimo zawieszenia akcji informacyjnej pn Hazard? Nie, dziękuję podejmowane był w tym również z udziałem pracowników i funkcjonariuszy urzędu – działania informacyjne dotyczące zwalczania nielegalnych gier hazardowych.

Począwszy od października 2018 r. ponownie rozpoczęto prowadzenie działań przewidzianych w Ramowym planie działań informacyjno-edukacyjnych organów Krajowej Administracji Skarbowej w obszarze nielegalnego urządzania i prowadzenia gier hazardowych, w tym w sieci Internet. W szczególności powołano zespół do koordynacji działań⁵⁵, w skład którego weszło dwóch przedstawicieli Urzędu, a także wyznaczono trenerów-edukatorów do prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych (w tym trzech przedstawicieli Urzędu). Ponadto informację o wznowieniu działań w ww. zakresie przekazano do Opolskiego Kuratorium Oświaty w Opolu, a do szkół (podstawowych, ponadpodstawowych, średnich i policealnych) przekazano informację o możliwości skorzystania ze szkoleń w zakresie nielegalnego urządzania i prowadzenia gier hazardowych.

(akta kontroli str. 674-676, 886-905)

2. W okresie objętym kontrolą w urzędzie nie wszczynano postępowań w sprawie nałożenia kar pieniężnych na podstawie art. 89 ust, 1 pkt 2 ustawy o grach hazardowych⁵⁶, tj. wobec podmiotów urządzających gry hazardowe na podstawie udzielonej koncesji, udzielonego zezwolenia lub dokonanego zgłoszenia które:
a/ naruszają warunki zatwierdzonego regulaminu, udzielonej koncesji, udzielonego zezwolenia lub dokonanego zgłoszenia lub b/ prowadzą gry na automatach do gier, urządzeniu losującym lub urządzeniach do gier bez wymaganej rejestracji automatu do gier, urządzenia losującego lub urządzenia do gry. Powyższe związane było z tym, że na terenie województwa opolskiego działalność w zakresie urządzania gier

⁵⁵ Pierwsze spotkanie zespołu, mające na celu przedstawienie i uzgodnienie metod i sposobu prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnej oraz realizacji szkoleń miało miejsce 26 października 2018 r.

⁵⁶ W brzmieniu obowiązującym od 1 kwietnia 2017 r. tj. od wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw

hazardowych na podstawie koncesji lub zezwolenia prowadzona była przez jedno kasyno gry (a przeprowadzona kontrola nie ujawniła nieprawidłowości) oraz przez około 30-40 punktów przyjmujących zakłady wzajemne (kontrole tych punktów nie były prowadzone w związku z brakiem w analizie ryzyka sygnałów o ewentualnych nieprawidłowościach). W Urzędzie prowadzono natomiast postępowania w sprawie nałożenia kar pieniężnych na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ww. ustawy⁵⁷ - łącznie do 30 września wszczęto 346 postępowań wobec podmiotów:

- a/ urządzających gry hazardowe bez koncesji lub zezwolenia, bez dokonania zgłoszenia bądź bez wymaganej rejestracji automatu lub urządzenia do gry;
- b/ urządzających gry na automatach poza kasynem gry.

Ponadto w okresie objętym kontrolą przeprowadzono łącznie 377 kontroli⁵⁸, z których 171 zakończyło się zatrzymaniem łącznie 512 szt. automatów⁵⁹. Oprócz podejmowanych kontroli prowadzono również czynności sprawdzające w miejscach, w których poprzednio urządzone były nielegalne gry hazardowe – łącznie od 1 kwietnia 2017 r. do 30 września 2018 r. przeprowadzono 2 283 takich czynności (w tym 1 777 w objętym kontrolą okresie w 2017 r., a 506 – w objętym kontrolą w 2018 r okresie)

(akta kontroli str. 692-698, 986, 988-1065)

W Urzędzie nie monitorowano, ani też nie kontrolowano wdrażania przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gier hazardowych urządzanych przez sieć Internet regulaminów odpowiedzialnej gry, o których mowa w art. 15l ust.1 ustawy o grach hazardowych. Jak wskazał Naczelnik Urzędu, do 15 sierpnia 2018 r. działalność CKEK w przestrzeni elektronicznej ograniczona była wyłącznie do czynności analitycznych. Ponadto zgodnie z udzielonymi przez Naczelnika Urzędu wyjaśnieniami, legalna działalność w sieci Internet ogranicza się wyłącznie do zakładów wzajemnych na których przyjmowanie zezwolenie Ministra Finansów uzyskało 10 podmiotów⁶⁰, z których żaden nie ma swojej siedziby na obszarze właściwości miejscowej naczelnika Urzędu, a tym samym do monitorowania lub

⁵⁷ W brzmieniu obowiązującym do 31 marca 2017 r.

⁵⁸ W tym 272 od 1 kwietnia do 31 grudnia 2017 r., a 105 od 1 stycznia do 30 września 2018r.

⁵⁹ Odpowiednio 66 kontroli od 1 kwietnia do 31 grudnia 2017 r., w toku których zatrzymano 198 szt. automatów oraz 105 kontroli w toku których zatrzymano 314 szt. automatów.

⁶⁰ Z których dotychczas osiem uruchomiło strony internetowe, za pośrednictwem których mają być przyjmowane zakłady.

kontrolowania działalności tych podmiotów powołani są inni naczelnicy urzędów celno-skarbowych. Naczelnik Urzędu wskazał również, że choć CKEK prowadziło działalność na poziomie krajowym to jednak realizowało ono zadania wyznaczone przez Ministerstwo Finansów (które nie obejmowały kwestii związanych z wdrażaniem regulaminów odpowiedzialnej gry). Jednocześnie- zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika urzędu – większość dostępnych tej komórce zasobów była zaangażowana w realizację innych zleconych przez Ministerstwo Finansów projektów w zakresie nielegalnych gier hazardowych, o znacznej doniosłości (w tym zadań związanych z zasileniem Rejestru Domen oraz działań ukierunkowanych na nielegalną reklamę gier hazardowych)

(akta kontroli str. 692-698)

W okresie objętym kontrolą w urzędzie nie wszczynano postępowań, o których mowa w: a/ art. 107 &2 i & 3 ustawy Kodeks karny skarbowy (tj. przeciwko osobom uczestniczącym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zagranicznych grach hazardowych oraz osobom urządzającym lub prowadzącym gry hazardowe wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych lub warunkom koncesji albo zezwolenia w celu osiągnięcia korzyści majątkowej z organizowania zbiorowego uczestnictwa w grze hazardowej); b/ art. 110b ww. ustawy (tj. przeciwko osobom umożliwiającym osobom, które nie ukończyły 18 roku życia, udział w grze hazardowej innej niż loteria promocyjna lub fantowa); c/ art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy o grach hazardowych (tj. wobec osób będących uczestnikami gry hazardowej urządzanej bez koncesji, bez zezwolenia lub bez zgłoszenia).

(akta kontroli str. 692-698)

Kontrolowana jednostka monitorowała sieć Internet pod kątem przestrzegania wynikającego z art. 29 ust. 1 i ust. 2 ustawy o grach hazardowych zakazu: a/ reklamy i promocji gier cylindrycznych, gier w karty, w kości, gier na automatach oraz zakładów wzajemnych, a także b/ informowania o sponsorowaniu z wykorzystaniem nazwy handlowej i znaku towarowego wykorzystywanego do oferowania gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości, przyjmowania zakładów wzajemnych oraz gier na automatach, zgodnie z zatwierdzonymi w marcu 2015 r w Departamencie Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów Wytycznymi w zakresie zwalczania niedozwolonej reklamy, promocji oraz informacji

o sponsorowaniu przechowywanych w zasobach teleinformatycznych krajowych hosingodawców⁶¹ oraz stosownie do postanowień wynikających z opracowania pn. Gromadzenie i zabezpieczanie elektronicznych materiałów oraz dowodów w zakresie naruszenia przepisów ustawy o grach hazardowych⁶².

W ww. Wytycznych wskazano, że opisany w nich tryb postępowania Dyrektora izby Celnej w Opolu znajduje podstawę działania m.in. w art. 2 ust. 1 pkt 5, w art. 3 oraz w art. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej⁶³ oraz w art. 14 ust. 1 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Po wejściu w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o krajowej Administracji Skarbowej⁶⁴, zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika urzędu, Wytyczne nie były aktualizowane.

(akta kontroli str. 464-478, 481-516, 692-698, 1069-1074)

W przypadku ujawnienia niedozwolonych treści hazardowych w zasobach teleinformatycznych krajowego hosingodawcy Naczelnik Urzędu kierował do takiego podmiotu urzędowe zawiadomienie, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, informujące o przechowywaniu i udostępnianiu takich treści w zasobach udostępnianego przez tego hosingodawcę systemu teleinformatycznego oraz zobowiązywał go do niezwłocznego uniemożliwienia dostępu do takich treści zgodnie z wzorem określonym w załączniku do Wytycznych. W ww. zawiadomieniach Naczelnik Urzędu wskazywał, że stwierdzenie niedozwolonych treści nastąpiło w wyniku czynności realizowanych na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 8 i pkt 14 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej⁶⁵ oraz wyznaczał hosingodawcy siedmiodniowy termin na: a/ poinformowanie organu Krajowej Administracji Skarbowej o uniemożliwieniu dostępu do kwestionowanych danych z jednoczesnym wskazaniem daty i danych, do których dostęp został uniemożliwiony (w razie zastosowania się do urzędowego zawiadomienia) lub b/ poinformowanie organu Krajowej Administracji Skarbowej o przyczynach odmowy

⁶¹ Dalej: Wytyczne

⁶² Zatwierdzonymi 5 kwietnia 2016 r. przez szefa Służby celnej 5 kwietnia 2016 r., a zmienionymi 10 kwietnia 2017 r. przez Zastępcę Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

⁶³ Dz.U. z 2015r poz. 990 ze zm

⁶⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 608, ze zm

⁶⁵ Zgodnie z którymi do zadań naczelnika urzędu celno-skarbowego należy: a/ rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców w zakresie określonym w ustawie Kodeks karny skarbowy; b/ prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej oraz analizy ryzyka dotyczącej zjawisk występujących w obszarze jego właścicieli.

uniemożliwienia dostępu do kwestionowanych danych i przekazanie dowodów potwierdzających ich występowanie. Ponadto urzędowe zawiadomienie zawierało pouczenie o zagrożeniu odpowiedzialnością karną za pomocnictwo lub sprawstwo w popełnieniu czynu zabronionego, o którym mowa w art. 110a ustawy Kodeks karny skarbowy.

W okresie objętym kontrolą⁶⁶ przekazano łącznie 28 urzędowych zawiadomień, obejmujących 109 domen i 598 adresów URL. Krajowy hosingodawca w jednym przypadku odmówił uniemożliwienia dostępu, a odmowa ta została uznana przez organ Krajowej Administracji Skarbowej za uzasadnioną z uwagi na to, że podane w urzędowym zawiadomieniu domeny nie kierują na serwery tego hosingodawcy.⁶⁷

(akta kontroli str. 692-698, 757-760, 765-772, 785-841, 1086-1088, 1140-1142)

Do właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów⁶⁸ przekazano m.in. : a/ zbiorczą informację za okres od 1 stycznia 2017 r do 20 kwietnia 2017 r.; b/ zbiorczą informację za maj i czerwiec 2017 r.; c/ podsumowanie działań urzędu w III kwartałach 2017 r.; d/ zbiorczą informację za IV kwartał 2017 r.; e/ zbiorczą informację za 2017 r; f/ informacje za luty, marzec, kwiecień, maj i czerwiec 2018 r⁶⁹ ; g/ zbiorczą informację za I półrocze 2018 r; h/ informacje za lipiec, sierpień, wrzesień⁷⁰ i październik 2018 r. Część z ww. informacji została przekazana po terminie wynikającym z ww. Wytycznych, a ponadto nie przekazano informacji za niektóre okresy, co szczegółowo opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 692-698, 1069-1074, 1137-1139)

3. Odnosząc się do tego, czy rozwiązania prawne wprowadzone znowelizowaną od 1 kwietnia 2017 r. ustawą o grach hazardowych wpłynęły na poprawę ochrony graczy (zwłaszcza niepełnoletnich), zapobieganie uzależnieniom i szkodliwym skutkom hazardu, Naczelnik wskazał, że ocenia pozytywnie rozwiązania prawne wprowadzone od 1 kwietnia 2017 r. na podstawie przepisów ustawy o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z wyjaśnieniami

⁶⁶ Do 31 października 2018 r.

⁶⁷ Przy czym w dniu wysłania urzędowego zawiadomienia niedozwolone treści znajdowały się na serwerze należącym do hosingodawcy.

⁶⁸ Tj. do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych, a w późniejszym okresie do Departamentu Nadzoru nad Kontrolami

⁶⁹ Wraz z podsumowaniem działań podjętych w II kwartale 2018 r.

⁷⁰ Wraz z podsumowaniem podjętych działań w III kwartale 2018r.

Naczelnika urzędu , z punktu widzenia Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego najbardziej istotne znaczenie miały zmiany wprowadzone w art. 15f oraz w art. 89 ustawy o grach hazardowych, (...) wprowadzenie art. 15f (...) ograniczyło występowanie zjawiska „szarej strefy” w środowisku gier hazardowych. Ponadto Naczelnik wskazał, że dzięki regulacji ujętej w art. 15f ustawy o grach hazardowych wzrosła skuteczność działań w obszarze nielegalnych gier hazardowych urządzanych w sieci Internet. Analogiczne została przez naczelnika Urzędu oceniona regulacja wynikająca ze zmienionego od 1 kwietnia 2017 r. przepisu art. 89 ustawy o grach hazardowych, gdyż jak wyjaśnił rozciągnięcie katalogu podmiotów podlegających karze pieniężnej na posiadaczy samoistnych i zależnych lokali, w których znajdują się niezarejestrowane automaty (...) miało istotny wpływ na kształt rynku gier na automatach. W szczególności zaobserwowano usunięcie automatów z lokali gastronomicznych (...), handlowych (...) i usługowych. (...). Jednocześnie automaty w znacznej części zostały usunięte z centrów miast. Naczelnik wyjaśnił także, że zarówno regulacja art. 15f jak i art. 89 ustawy o grach hazardowych miała wpływ na ochronę osób małoletnich przed szkodliwymi skutkami hazardu.

W Urzędzie analizowano wpływ rozwiązań legislacyjnych na rynek zakładów wzajemnych urządzanych w sieci Internet – wyniki tej analizy wskazały na wzrost dynamiki przychodów podmiotów działających legalnie. Ponadto naczelnik Urzędu wskazał, że można zauważyć znaczny progres w ilości wydawanych zezwoleń na przyjmowanie zakładów wzajemnych poprzez sieć Internet.

W ocenie Naczelnika w chwili obecnej nie brakuje rozwiązań legislacyjnych mogących poprawić ochronę graczy.

(akta kontroli str. 1133-1135, 1137)

Stwierdzone nieprawidłowości: W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie dochowano należytej staranności w działaniach polegających na przekazywaniu do właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa Finansów⁷¹ informacji dotyczących liczby: a/ urzędowych zawiadomień skierowanych do hostingodawcy;

⁷¹ Tj. początkowo do Departamentu Kontroli i Analiz Ekonomicznych, a następnie do Departamentu Nadzoru nad Kontrolami

b/ zablokowanych domen i adresów URL; c/ odmów hostigodawcy uniemożliwienia dostępu do kwestionowanych treści; d/ uznanych i nieuznanych odmów hostingodawcy uniemożliwienia dostępu do kwestionowanych treści.

Zgodnie z rozdziałem 9 Wytycznych Naczelnik Urzędu był odpowiedzialny m.in. za przekazywanie ww. informacji za okresy miesięczne do 10 dnia następnego miesiąca. W toku czynności ustalono jednak, że:

a/ nie przekazano informacji za okres od 21 do 30 kwietnia 2017 r.;

b/ zbiorczą informację za maj i czerwiec 2017 r. sporządzono 13 lipca 2017 r. (tj. z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio 32 dni oraz 2 dni) i przekazano 14 lipca 2017 r. 9tj. z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio 33 dni oraz 3 dni);

c/ zbiorczą informację za lipiec, sierpień i wrzesień 2017 r. sporządzono 16 października 2017 r. (tj. z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio 67 dni, 35 dni oraz 6 dni) i przekazano 17 października 2017 r. (tj. z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio 68 dni, 36 dni oraz 7 dni);

d/ zbiorczą informację za październik, listopad i grudzień 2017 r. sporządzono i przekazano 5 stycznia 2018 r. (tj. z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio 56 dni dla października 2017 r. oraz 25 dni dla listopada 2017r);

e/ nie przekazano informacji za styczeń 2018 r.;

f/ informację za kwiecień 2018 r. sporządzono i przekazano 11 maja 2018 r. (tj. z jednodniowym opóźnieniem);

g/ informację za sierpień 2018 r. sporządzono i przekazano 14 września 2018 r.

tj.

z czterodniowym opóźnieniem).

(akta kontroli str. 699-710, 757-760, 785-786, 793-794, 811-814, 836-837, 1086-1088, 1140-1142)

Naczelnik Urzędu odnosząc się do niezapewnienia terminowości w przekazywaniu informacji zgodnie z rozdziałem 9 Wytycznych zwrócił uwagę, że dokument ten nakładał obowiązki w ww. zakresie na Dyrektora Izby Celnej w Opolu, w imieniu

którego zadania realizował Naczelnik Wydziału Grupa Zadaniowa ds. e-kontroli. Mając jednak na uwadze przepis § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej oraz określania terytorialnego zasięgu ich działania⁷² w Urzędzie kontynuowano – pomimo początkowego zmniejszenia stanu osobowego pracowników/funkcjonariuszy posiadających niezbędną wiedzę zarówno merytoryczną jak i informatyczną – działania zmierzające do identyfikacji stron internetowych naruszających zasady wynikające z art. 29 ustawy o grach hazardowych pomimo braku aktualizacji ww. Wytocznych. Ponadto Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że w związku z wejściem w życie (od 1 kwietnia 2017 r.) zmian w ww. ustawie priorytetowe stało się zadanie związane z identyfikacją stron internetowych podlegających wpisowi do Rejestru Domen m. in. z uwagi na fakt zwiększenia wpływów do budżetu państwa od legalnie działających podmiotów, a ponadto wskazał, że wraz z powstaniem ww. rejestru spadła ilość stron, na których zamieszczane były reklamy naruszające zasady wynikające z przepisów art. 29 ustawy o grach hazardowych, gdyż dla uczestników programów afiliacyjnych (partnerskich), którzy zamieszczali na swoich stronach np. banery nielegalnych operatorów gier hazardowych, działalność taka przestała być opłacalna z uwagi na przekierowanie internauty nie na stronę takiego nielegalnego operatora, a na stronę Ministerstwa Finansów⁷³.

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że brak informacji za okres od 21 do 30 kwietnia 2017 r. wynikał z braku żadnego urzędowego zawiadomienia w tym okresie, a okres ten ujęto zarówno z „zbiorczym” sprawozdaniu za III kwartały 2017 r. , jak i w sprawozdaniu za rok 2017r. Natomiast brak informacji za styczeń 2018 r. wynikał z tego, że w okresie tym nie zidentyfikowano żadnej nowej nazwy domenowej- okres ten był objęty natomiast sprawozdaniem kwartalnym.

Na tożsame okoliczności zwrócił też uwagę w swoich wyjaśnieniach Kierownik Cybercentrum, poprzednio koordynujący pracę CKEK, a następnie pełniący służbę jako Kierownik CKEK.

(akta kontroli str. 5, 658-671, 1069-1074, 1079-1082)

⁷² Dz.U z 2018 r. poz. 1096, ze zm

⁷³ <https://hazard.mf.gov.pl>

OCENA CZASTKOWA:

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane w urzędzie na rzecz ochrony graczy, zapobiegania uzależnieniom oraz szkodliwym skutkom hazardu.

Formułując powyższą ocenę uwzględniono prowadzenie we współpracy z izbą Administracji Skarbowej w Opolu, działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących obowiązujących od 1 kwietnia 2017 r. zasad organizowania gier hazardowych, w tym także odpowiedzialności karnej oraz administracyjnej za udział w nielegalnych grach hazardowych (w tym urządzanych w sieci Internet) oraz bieżącą realizację Wytycznych w zakresie niedozwolonej reklamy, promocji oraz informacji o sponsorowaniu przechowywanych w zasobach teleinformatycznych krajowych hostingodawców. Ponadto pozytywnie oceniono regularne podejmowanie działań mających na celu monitorowanie miejsc, w których mogły być wykorzystywane nielegalne automaty do gier hazardowych a także przeprowadzenie – w uzasadnionych przypadkach- kontroli celno -skarbowych ukierunkowanych na zwalczanie nielegalnego hazardu.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust.1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawia następujące wnioski:

Wniosek: Podjęcie działań organizacyjnych mających na celu zapewnienie terminowego przekazywania informacji sprawozdawczych zgodnie z regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi jednostki organizacyjne Krajowej Administracji skarbowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń: Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo

zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków: Zgodnie z art.62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 26 listopada 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Opolu

Dyrektor